

הודיה לימי תקומת ישראל

מי שכואב תופעות שליליות בחיינו המתחדשים בארץ אבותינו, ובהנהגה של מדינת ישראל, יזעק את זעקתו בדרכו, וגם בתפילותיו, אבל שום אדם מאמין ומתפלל לא יעלה בדעתו חלילה לבטל את פסח ואת ההודיה על ניסי יציאת מצרים, בגלל חטא העגל וחטאי המדבר, או בגלל כישלונות של בני ישראל ומנהיגיהם בימי השופטים והמלוכה;

מי שמודה בכל יום על שזכה אישית לקום בבוקר, ועל כל הטוב האישי שגמל ה' עמו בברכות השחר, על כל פרט ופרט, איננו יכול להתעלם מניסי העצמאות והתקומה, מקיבוץ הגלויות שלא היה כמוהו בכל ההיסטוריה האנושית, וגם מהשיבה לדיבור עברי כלל ישראלי בלשון התנ"ך בארץ התנ"ך, ומהניצחונות המדהימים על אויבינו וצוררנו במלחמת העצמאות, אל מול הטרור הרצחני, ועד שחרור ירושלים בששת הימים.

[לדעתי היה צריך לקבוע יום הודיה גם על הניצחון במלחמת יום הכיפורים, שהושג בתוך כשלושה שבועות מהפתעה קשה כמו זו שהפילה את צרפת לחמש שנים במלחמת השואה – אבל תחושות 'המחדל', והעצב של "המלך על בנו" (כדברי הרב עמיטל זצ"ל) מנעו בעדנו מלומר שירה. אני משתדל לומר נוסח קצר וכולל זה אחרי יום הכיפורים, או בחול המועד סוכות, בזמן הצליחה (שזכיתי לשותפות זעירה בה). בנוסף, אני נוטה לומר תפילה זו בנוסח הקצר גם ביום הזיכרון לחללי צה"ל, בנוסף לתפילות הזיכרון, ולכבוד הנופלים שמסרו את נפשם על תקומת ישראל; וכן בה' באייר עצמו אם מקדימים את יום החגיגות.

ייתכן, שיש ימים נוספים הראויים להודיה – למשל, ל"ג בעומר המתחדש בימינו, אחרי ש'קמה מחדש מדינתם של רבי עקיבא ובר כוכבא 1813 שנה אחרי שחרבה בביתר' (ניסוח מדהים! לשונו של דוד בן גוריון בכנסת בתש"י, בהגישו את 'חוק השבות' לאישור) – וביחס לתלמידי רבי עקיבא (שלחמו כמובן בצבאו של בן כוזיבא) ומתו במגפת המלחמה. מדינת ישראל היא אשר שיקמה את הישיבות החשובות שעלו לארץ אחרי השואה! ואכן, הרב פרוש ממנהיגי אגודת ישראל אז, אמר קדיש על דוד בן גוריון שנה שלמה, מפני שהוא בנה מחדש את עולם התורה בארץ!

עוד חסרים לנו ימים להודות במיוחד על הפרחת שממות הארץ, ועל תחיית הלשון (שהרצל חשב אותה לבלתי אפשרית, והרב אלקלעי כתב שזה מעבר לנס).

מי שיאמר רק את הפתיח המקוצר והמעודכן: 'ועל הנסים ... שעשית לאבותינו, ושעשית לנו, בימים ההם ובזמן הזה', כבר יצא ידי חובת הודיה לה' -

ההרחבות בניסוחים השונים (בתפילה ובברכת המזון) הן תוספת ברכה ותודה (ויש הצעות ניסוח שונות).

נוסח כולל:

...ועל הנסים, ועל הפרקו, ועל הגבורות, ועל התשועות, ועל המלחמות, שעשית לאבותינו, ושעשית לנו, בימים ההם, ובזמן הזה -

בעליות חובבי ציון ובשיבה ללשון קדשך, בהתישבות ובפרחת שממות ארצך, ככתוב בתורתך ובדברי נביאיך, במלחמות ישראל ובתקומת מדינת ישראל, מדינת קבוץ הגלויות פתחון נביאיך, בשחרור ירושלים עיר קדשך, ובניצחונות צבא ההגנה לישראל וכחות הפטחון במלחמת יום הכיפורים ובכל מערכות ישראל מול כל אויבי עמך -

(בברכת המזון): ועל הפל ה' א-להינו אנחנו מודים לך...

(בתפילת עמידה): ועל כלם יתברך שמך מלכנו תמיד לעולם ועד...

נוסח מלא ליום העצמאות:

...ועל הנסים, ועל הפרקו, ועל הגבורות, ועל התשועות, ועל המלחמות, שעשית לאבותינו, ושעשית לנו, בימים ההם, ובזמן הזה—

בימי שיבת ציון השלישית, עם חזרתנו לארץך וללשון קדשך, עם הפרחת שממות ארץך ככתוב בתורתך ובדברי נביאיך, קמו עלינו אויבי עמך ויבקשו לגרשנו שוב אל ארצות פזורינו וגלותנו, ועשו יד אחת עם צוררי היהודים בגרמניה להכריתנו, ולבסוף גם פלשו לארץ נחלתך מדרום ומצפון וממזרח להשמיד את עצמאותנו מעת שהכרזה—

ואתה ברחמיך הרבים על שארית פליטתנו, נתת בלב נציגי האמות המאחדות להכיר במדינה יהודית רבנית ועצמאית אחרי אלף ושמונה מאות ושלוש עשרה שנה מאז חרבן ביתך ואבדן עצמאותנו, ונתת עז וגבורה בלב חלוצי תקומתנו לאחד את כל הלוחמים על שחרור ארץך, ולהקים צבא הגנה לישראל, ולו הנחלת נצחון מפלא על כל צבאות הפולשים, הצבת גבולותינו "מים סוף ועד ים פלשתיים" ככתוב בתורתך, ונתת לנו כח ותבונה לכוון את מדינת קבוץ גלויותינו מארבע כנפות עולמך כחזון נביאיך—

(בברכת המזון): ועל הפל ה' א-להינו אנחנו מודים לך...

(בתפילת עמידה): ועל כלם יתברך שמך מלכנו תמיד לעולם ועד...

נוסח מלא ליום ירושלים:

...ועל הנסים, ועל הפרקו, ועל הגבורות, ועל התשועות, ועל המלחמות, שעשית לאבותינו, ושעשית לנו, בימים ההם, ובזמן הזה—

במלאת תשע עשרה שנים לתקומת מדינת ישראל, את זממה מצרים, מנהיגת העולם הערבי בתמיכת שליטי 'גוג ומגוג' מירכתי צפון, לתקף את מדינת ישראל מכל עבריה, את נותרה מדינת ישראל לבדה מול כל העמים ככתוב בתורתך, והתגיסה גם ירדן לכבש את ירושלים החדשה ואת השרון עד לחוף —

ואתה ברחמיך הרבים נתת בינה ותושביה לראשי מדינת ישראל, מדינת קבוץ הגלויות כחזון נביאיך, להתאחד מול הרעה, ונתת עז וגבורה למפקדי צבא ההגנה לישראל וללוחמיו בצבא הסדיר ובכחות המלואים לעמד מול כל אויבי עמך ולהכריעם—

בשלוש שעות השמידו טיסי חיל האויר שבעה חילות אויר אויבים בעודם חונים בבסיסהם, ובשש ימים הכריעו לוחמי צבא ההגנה לישראל את צבאות מצרים, ירדן וסוריה לעיני עולם המום ומשתאה, והביאו את פחות ישראל אל מרחבי סיני עד תעלת סואץ, ואל הרי ארץ נחלתך ביהודה ובשומרון עד הירדן, וממרומי הגולן צופים פני דמשק, ועל כלם נתת בידי לוחמי צבא ההגנה לישראל את ירושלים כלה, ובלבה הר הבית מקום קדשך, ראשית השבת שכינתך לתוכנו—

(בברכת המזון): וְעַל הַכֹּל ה' אֱ-לֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ...

(בתפילת עמידה): וְעַל כָּל־מַעֲשֵׂי יְדְיָךְ וְעַל כָּל־מַעֲשֵׂי יְדְיָךְ שֶׁמְּלַכְנוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד...